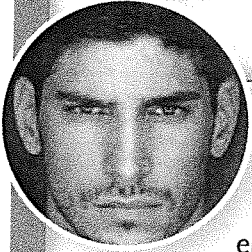

Regenten en vorsten

DIT WEEET JE NU!

LES 1 DE REPUBLIEK

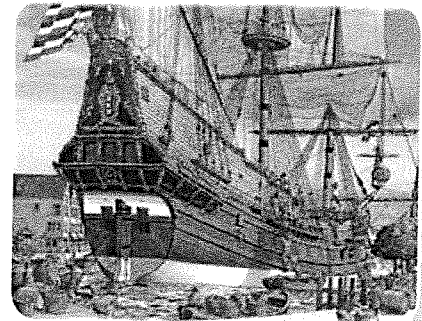
Zeven provincies in Nederland gaan samenwerken en vormen de 'Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden', maar iedereen noemt het de Republiek. De Republiek wordt bestuurd door regenten. Dat zijn rijke, machtige burgers. De Republiek is in oorlog met de koning van Spanje. De oorlog duurt tachtig jaar en noemen we daarom de Tachtigjarige Oorlog. Tegelijkertijd is er in Duitsland een oorlog tussen de verschillende kleine heerlijkheden in het land. Deze oorlog duurt dertig jaar en heet de Dertigjarige Oorlog. Dankzij de Vrede van Münster komt er een einde aan de oorlogen in Europa. Maar daardoor komt er ook een einde aan de kaapvaart. Niet iedereen is daar blij mee. Vooral de Zeeuwen hebben veel geld verdiend aan de kaapvaart, bijvoorbeeld toen Piet Hein de zilvervloot veroverde.

Duitsland tijdens de Dertigjarige oorlog.

LES 2 HANDEL

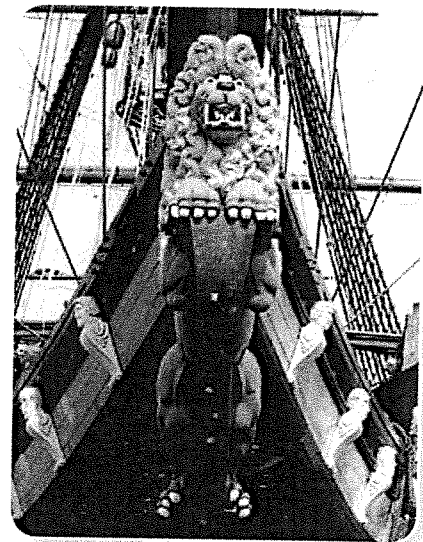
De Republiek drijft veel handel overzee, bijvoorbeeld met landen aan de Oostzee. Daar kopen we hout, graan en huiden. Dit noemen we de moederhandel, omdat dit van levensbelang is voor de Republiek. De walvisvaart jaagt rond de Noordpool op walvissen. Men kookt de 'blubber' voor traanolie. De VOC drijft handel met Oost-Indië. Ze kopen er specerijen en porselein. De WIC drijft handel met Afrika en Amerika. De schepen varen in een driehoek. Daarom noemen we het de driehoekshandel. De WIC haalt slaven uit Afrika. De slaven gaan in Amerika werken op plantages. Vanuit Amerika haalt de WIC katoen, suiker en tabak, dat op de plantages wordt verbouwd.

Een Oost-Indiëvaarder.

LES 3 SCHEEPVAART

Voor de handel heeft de Republiek veel schepen nodig. Op een schip wordt wel 20 kilometer touw gebruikt. Dat wordt gemaakt van hennep. Op een lijnbaan draait men de hennepdraden tot touw. Hennep wordt ook gebruikt voor het breeuwen van een schip, zodat het waterdicht wordt. Voor het navigeren gebruik je verschillende instrumenten. Je meet de tijd met een zandloper. Die is niet erg precies. Een slingeruurwerk geeft veel beter de tijd aan, maar die kun je aan boord niet gebruiken omdat het schip zelf ook slingert. Als je achter de mast leeft, heb je geluk. Daar is luxe. De matrozen en soldaten leven voor de mast. Ze hebben weinig ruimte en krijgen slecht eten. Zeelieden zijn erg bijgelovig. Het boegbeeld moet geluk brengen.

Het boegbeeld beschermt het schip.